

Aura Rosenberg Pomniki też się zakochują Statues Also Fall in Love 29.11.2024–30.03.2025

kuratorka / curator: Barbara Piwowska
koordynacja wystawy / exhibition coordination: Martyna Dec, Ewelina Strynowicz
koordynacja druków towarzyszących / editorial coordination: Matylda Makowska
komunikacja / communication: Anna Augustyn Kamińska, Kinga Świtoniak,
Angelina Wieliczko-Skinder, Dorota Wituła
konserwacja / conservation: Anita Andrzejczak, Naoko Kamoji,
Małgorzata Kowalska, Tatiana Matwij, Ewelina Pawlak
montaż / installation: Krzysztof Francek, Łukasz Janicki, Marek Kubacki, Adam Maj,
Mariusz Maj, Damian Michnik, Dariusz Mikołajczyk, Ireneusz Szymarek, Maciej Więclawski
partner projektu / project partner: Lentimax

specjalne podziękowania / special thanks to:
Józefina Chętko, John Miller, Paweł Tryzno

Aura Rosenberg
Pomniki też się zakochują

Aura Rosenberg bada życie wewnętrzne pomników z różnych epok i ich związki. Przestrzeń pomiędzy nimi to także przestrzeń między nami. Nasze prywatne tęsknoty wpisują się w historię powszechną, w której starożytne mitologie konfrontują się ze współczesnością. Artystka stawia pytania o tę wspólną sferę: czym jest dzisiaj przestrzeń publiczna? Do kogo należy? Jaki jest scenariusz dla jej głównych bohaterów: pomników i rzeźb?

Tytuł wystawy w Muzeum Sztuki w Łodzi nawiązuje do cyklu *Statues Also Fall in Love (Pomniki też się zakochują)* z lat 2018–2024. Rosenberg połączyła w nim dwie kluczowe inspiracje: książkę historyka sztuki George'a L. Herseya *Falling in Love with Statues: Artificial Humans from Pygmalion to the Present (Zakochując się w pomnikach: sztuczni ludzie od Pigmaliona do współczesności)* oraz filmowy esej z 1953 roku *Les statues meurent aussi (Posągi też umierają)* Chrisa Markera i Alaina Resnais.

W ostatnich latach Aura Rosenberg eksperymentuje z wydrukami soczewkowymi, tworząc serie łączące obrazy współczesne z klasyczną ikonografią zaczerpniętą z mitologii greckiej i rzymskiej. Cykl *Pomniki też się zakochują* to czarno-białe kompozycje, w których fotografie klasycznych i neoklasycystycznych rzeźb przechodzą płynnie w znalezione w Internecie zdjęcia zmysłowych postaci współczesnych aktorów. Tym samym artystka nawiązuje do starogreckiej opozycji między apollinijskim a dionizyjskim. Zwraca uwagę na niekonsekwencje interpretacyjne „czysto białych” artefaktów archeologicznych – kanonów piękna, płci, erotyki i wzniosłości. Pokazuje, że wszystko zależy od kontekstu. Muzea sublimują obrazy zmysłowe, erotyczne w czysto estetyczne. W *Statues Also Fall in Love* pojawiają się więc rzeźby z Metropolitan Museum of Art w Nowym Jorku oraz Alte National Galerie w Berlinie: *Herkules i Afrodyta*, *Prometeusz*, *Głowa Herkulesa* i *Lukrecja*. W najnowszych pracach z 2024 roku Rosenberg przypomina,

że monochromatyczne marmurowe posągi, znane nam z muzeów i wycieczek, były pierwotnie malowane na kolorowo, polichromowane. Na wystawie znalazły się więc także kolorowe przedstawienia renesansowych i manierystycznych arcydzieł: *Gwałt Polikseny*, *Fontanna Okeanosa*, *Dawid*, *Grota Buontalenti* oraz głowy i ręki z kolosalnego posągu cesarza Konstantyna z Muzeów Kapitolińskich.

Instalacja *Marmury* (2018/2024) jest kontrapunktem dla *Statues Also Fall in Love*. W ramach tego projektu Rosenberg zbierała marmurowe odłamki w kamieniołomie w Vermont, a następnie naklejała na nie fotografie klasycznych rzeźb – kolaże dokładnie pasujące do konturów fragmentów marmuru, tworząc efekt *trompe l'œil*, który – jak mówi artystka – „zwodził widza, że oto widzi prawdziwe ruiny”.

Z kolei animacja *The Angel of History (Anioł Historii)* z 2013 roku, inspirowana słynną alegorią Waltera Benjamina, przedstawia rozległy krajobraz destrukcji. Ten pięciominutowy film pokazuje kolejne odłony historii jako ruinę, której kulminacją w teraźniejszości stanowią monumentalne złomowisko. Burza i wiatr z Raju pchają skrzydła lecącego Anioła, cofającego się niejako ku przyszłości i patrzącego, jak zwierzęta, ludzie, posągi, budynki, bohaterowie i całe miasta obracają się w stertę gruzu. Animacja przypomina grę komputerową. Sięgając do stylistyki kampu i kiczu, Rosenberg wykorzystywała obrazy z archiwów internetowych oraz własne fotografie, by pokazać katastrofę deterministycznego „postępu”. Migawkowa przebitka z pierwotnego raj, gdzie rozpoczęła się film (aluzja do możliwego odkupienia), przerywa pęd kataklizmu i, jak mówi artystka, „błysk... przypomina o dialektyce historii, w której przeszłość można przywołać jedynie w odniesieniu do potrzeb terażniejszości”.

The Missing Souvenir (Zaginiona pamiątka) to małe repliki berlińskiej Siegestsäule / Kolumny Zwycięstwa (znanej z filmu Wima Wendersa *Niebo nad Berlinem*). Kiedy Rosenberg zauważyła, że w sklepach brakuje pamiątek przedstawiających tę kolumnę, postanowiła w 2003 roku wyprodukować ich Nielimitowaną

edycję. Pomnik upamiętnia zwycięstwo Niemiec nad Francją w bitwie pod Sedanem w 1870 roku, które doprowadziło do zakończenia wojny francusko-pruskiej i powstania państwa niemieckiego. W 1939 roku Adolf Hitler przeniósł kolumnę z jej pierwotnej lokalizacji przed Reichstagiem do Tiergarten, tak by znalazła się na osi wschód-zachód, którą – jak planował – podążać miała niemiecka armia wracająca triumfalnie z Rosji. Ponadto podwyższył kolumnę i poszerzył jej podstawę. Wziąwszy pod uwagę te złożone okoliczności, mieszkańcy żyli zapewne niechęć do tego pomnika i stąd brak reprezentujących go pamiątek. Jak na ironię, wewnątrz kolumny mieści się muzeum innych pomników.

Rosenberg przygotowała także prace na temat dwóch rzeźb z Dzielnicy Finansowej jej rodzinnego Nowego Jorku: popularnych *Charging Bull (Szarżującego byka)* i *Fearless Girl (Nieustraszonej dziewczynki)*. Byka stworzył w 1989 roku Arturo Di Modica „w hołdzie amerykańskiej przedsiębiorczości”. W feministycznej ripostie w Dzień Kobiet w 2017 roku Kristen Visbal zainstalowała bezpośrednio przed *Bykiem* swoją *Nieustraszoną dziewczynkę*. Pomijając nieuniknione polemiki, psychologiczne napięcie pomiędzy dwiema rzeźbami zainspirowało Rosenberg do stworzenia serii rysunków i wydruków soczewkowych. Figury szarżującego byka i nieustraszonej dziewczynki stały się w niej bohaterami mitologicznej opowieści o labiryncie, nie tylko przywołując słynną klasyczną ikonografię mitu o Minotaurze, ale także dialogując z kultem Pabla Picassa. W 2019 roku, w wyniku protestów Di Modiki, władze miasta przeniosły *Dziewczynkę* z dala od *Byka*. Stoi teraz naprzeciwko niewzruszonej fasady Nowojorskiej Giełdy na Wall Street.

Szarżujący byk i *Nieustraszona dziewczynka* powracają w najnowszym filmie Rosenberg *The Space Between Us (Przestrzeń między nami)*, zrealizowanym w 2024 roku we współpracy z pisarką i reżyserką Veronicą Gonzalez Peñą. Autorki pokazują, że kiedy te dwie postaci stały naprzeciwko siebie, nieświadomie uruchamiały mitologiczne toposy i archetypy. Turyści i widzowie zanurzali się w przestrzeń

pomiędzy nimi, uwodzeni pragnieniem niewinności i urokiem bestialstwa. Ta pełna napięć przestrzeń zawierała obietnicę zawrotnej, mitycznej podróży. Jeśli labirynt jest modelem umysłu, to *Przestrzeń między nami* prowadzi nas przez jego zawiłe meandry.

Wystawa nie zapomina o innej, mitycznie „intersubiektywnej” postaci, Jednorożcu, który pojawia się od starożytności na całym świecie i we wszystkich cywilizacjach, w tym także w Łodzi – jako najczęściej omawiana rzeźba w miejscu zwanym Przesiadkowem.

kuratorka: Barbara Piwowska

Partnerem projektu jest firma Lentimax, która specjalizuje się w druku soczewkowym.

Aura Rosenberg
Statues Also Fall in Love

Aura Rosenberg explores the inner lives and desires of monuments from different epochs. The space between them is the space between us. Our private longings embed in an overarching universal history, in which ancient mythologies confront contemporaneity. Rosenberg questions this common domain: what does public space mean today? To whom does it belong? What is this scenario for its ostensible protagonists, namely statues and public sculptures?

Rosenberg's solo show at the Muzeum Sztuki in Łódź is titled after her series *Statues Also Fall in Love* (2018–2024). This title combines two key references: art historian George L. Hersey's book *Falling in Love with Statues: Artificial Humans from Pygmalion to the Present* and the 1953 filmic essay *Statues Also Die* by Chris Marker and Alain Resnais.

Rosenberg's recent work centers on a series of lenticular prints that juxtapose contemporary images and classical iconography from Greek and Roman mythology. For *Statues Also Fall in Love* she produced black & white lenticular prints that flip back and forth seamlessly between photographs she shot of classical and neoclassical sculptures and sensual images in identical poses of present-day actors that she found online. With this approach the artist references the Apollonian and Dionysian opposition in ancient Greek culture. It brings our attention to the inconsistencies in interpretations of "pure white" archaeological artifacts, including canons of beauty, gender, nobility and eroticism. All depends on context. The museum sublimates otherwise sensual images, rendering them purely esthetic. Accordingly, this series features iconic statues in the Metropolitan Museum of Art in NY and the Alte National Galerie in Berlin, including *Hercules and Aphrodite*, *Prometheus*, *Head of Hercules* and *Lucretia*. The artist playfully reminds us, that monochrome marble statues, which we know from museums or sightseeing tours, originated as colorfully painted sculptures.

The exhibition accordingly includes new colour prints depicting renaissance and mannerist masterpieces: *The Rape of Polyxena*, *Fountain of the Ocean*, *David*, *Buontalenti Grotto* and the well-known colossal *Constantine Head* and *Hand* at the Capitoline Museum.

The installation *Marbles* (2018 / 2024) offers a counterpoint to *Statues Also Fall in Love*. For this, Rosenberg began by gathering marble fragments from a quarry in Vermont. Next, she glued photographs of classical sculptures onto the rocks, collaging these images to match the contours of the marble. This created a *trompe l'oeil* effect which, in her words, "fooled you into thinking they were really ruins".

In turn, the animation *Angel of History* (2013), inspired by Walter Benjamin's famous allegory, presents a sweeping panorama of destruction. This five-minute video imagines the arc of history as a ruin culminating in the present, symbolized by a monumental scrap heap. In this narrative, a storm from Paradise, blows the Angel backward into the future. The angel sees animals, people, statues, buildings, heroes, and cities crash into a massive pile of rubble. Rosenberg's animation visualizes the allegory in a vernacular that flirts with camp, kitsch, and computer games. For this, the artist culled images from online pictorial archives and shot her own photographs to depict the catastrophe of determinist "progress". A flash of lightning at the end offers a glimpse of Paradise, where the film began – a hint of possible redemption. As Rosenberg put it: "the flash... interrupts the cataclysmic momentum and reminds the viewer of the dialectic of history in which the past can be recalled only in relation to the demands of the present".

The Missing Souvenir (2003 / 2024) consists of small replicas of Berlin's Siegessäule / Victory Column (well-known from Wim Wender's *Wings of Desire*). After noticing there were no souvenirs of this column, Rosenberg decided to produce an unlimited edition of them. The monument commemorates Germany's 1870 victory over France in the Battle of Sedan, which ended the Franco-Prussian War and

resulted in Germany becoming a nation state. In 1939 Adolf Hitler moved the column from its original location in front of the Reichstag to where it now stands in Tiergarten along an east-west axis through the city that he planned for the German army to pass on what he believed would be their victorious return from Russia. He also made it taller and broadened its base. Given this checkered history, perhaps the public has been hesitant to embrace the monument – hence no souvenirs. Ironically, inside it is a museum of other monuments.

Rosenberg has also made work about sculpture in her native New York City, namely the popular *Charging Bull* and *Fearless Girl* statues in the Financial District. Arturo Di Modica created the bull in 1989 as a tribute to American enterprise. As a feminist retort, Kristen Visbal installed her *Fearless Girl* directly in front of the bull on International Women's Day in 2017. Polemics aside, the psychological tension between the two works served as a starting point for another series of drawings and lenticular prints. Here, *Charging Bull* and *Fearless Girl* parallel the myth of the Minotaur and the labyrinth, recalling not only the famous classical iconography, but also the cult of Pablo Picasso. In 2019, due to Di Modica's protests, city officials moved the girl away from the bull where she now faces the unresponsive facade of the New York Stock Exchange on Wall Street.

The *Charging Bull* and *Fearless Girl* statues are also the starting point for Rosenberg's most recent film *The Space Between Us* (2024), made in collaboration with writer and filmmaker Veronica Gonzalez Peña. When the two figures faced one another, they stirred unconscious mythologies. Tourists and onlookers immersed themselves in the space between them, a space filled with seduction, the desire for innocence, and the allure of bestiality. This charged space promised to take its beholders on a dizzying, mythic journey. If the labyrinth is a model of the mind, then *The Space Between Us* moves us through its obscure sectors.

The exhibition does not omit another mythically "intersubjective" figure: the *Unicorn*,

which appears from antiquity all over the world and in all civilisations, including the most discussed public sculpture and site of the Przesiadkowo in Łódź.

Curated by Barbara Piwowarska

The partner of the project is Lentimax, which specializes in lenticular print.

1.

2.

1.

3 Gracje / 3 Graces

2019

wideo / video

kadr z filmu / film still

2.

Kolosalna głowa / Colossal Head

2018

wydruk soczewkowy / lenticular print

3.

Fontanna Okeanosa / Fountain of the Ocean

2023

wydruk soczewkowy / lenticular print

3.